

El sol ja pica

Des de bon matí i amb vestits de teixits calentets, lluita la família al complet, contra la frescoreta i la humitat, treballant al bancalet que tenen camí de l'Atzubieta. S'escolten cançons i melodies de lament, que acompanyen l'esforç dels qui laboren. Espolsen amb vares llargues el fruit de les oliveres que creix en les branques més altes.

Unes olives, que seran tant ben aprofitades, per a adobar-les en les gerres de fang, per a fer sabó amb el pinyol i la morca que ha quedat i sobretot, per a fer oli a l'Almàssera que hi ha baixant pel carrer de la Font Ampla.

A mitjà matí ben abrigadeta amb gipó i mantó de llana arriba la xicona del Realet i porta el recapte en un cabasset. Un pa blanc de Ca l'Isidre, un formatge blanquet, un quinzet de codonyat i un porronet de vi, per esmorzar allà baix del garrofer.

Quan arriben el dies assolellats les joves preparades per a les tasques diàries amb el vestit arromangat de teixits d'estiu cretones, llenç, cotó...o d'hivern, llana, baieta,... acudeixen al llavador a rentar la roba i és allí on s'assabenten de totes les novetats ocorregudes al poble. Renten i renten la roba amb les postetes de fusta, mentre que xafardegen i riuen. I a la tarda en fer una mica de frescoreta l'home sobreposa un saragüell de teixit més calentet damunt l'altre de cotó.

Passegen els joves a prop del racó de la font, amb por d'acostar-se a les xiques per si de cas les converses roden al voltant de les seues malifetes. Mentrestant el sol va eixugant algunes peces de roba i les xiques maten el temps amb jocs, balls i cançons.

Abillades amb coteta o gipó sovint confeccionats amb materials distingits la dona el feia coincidir amb guardapeus de diferents teles i colors. Amb molta assiduïtat s'han utilitzat vestits de quadres, freqüentment amb teixits lleugers com el cotó. En acabar la jornada, els joves festegen a les xiques allà prop de l'era i xarruquen de les festes de Sant Antoni que estan al caure. Hauran d'arreplegar troncs i branques per a la foguera. Mentre que acaba de caure el sol allà per la Penya Foradada, es comboien per a amuntegar la llenya. Els dies de festes, les dones es muden amb falde ornamentades o brodades i gipons de màniga llarga confeccionats amb teixits calents com la llana o la baieta, de color obscur o negre que atrauen la llum i la calor del sol.

El dur oratge de mitjan gener, ha fet que passaren la nit al voltant de les cendres de la foguera. I quan arriba la matinada entre les façanes d'aquells carrers estrets, es sent la remor dels joves que passen pel carrer del mig, cantant una Aurora melodiosa. Van ben enrotllats amb mantes per tal de lliurar el fred de La Vall.

Han festejat Sant Antoni, fent feina. Han bullit la ceba, han sofrimat l'animal, han embotit les botifarres. Han porquejat en la Plaça. Faran les tasses abans que s'acabe la tenoreta del foc. Tornaran al que fer diari i la solitud en el bancal, solament acompanyat per l'ase i les seues cançons de llaurar i batre. Mentre que les joves broden l'aixovar, al ple de mig dia a la clarianeta d'una cortina.

Ver artículo original (107 lecturas)